

Ytterligare förstärkning av skattereduktionen för förvärsinkomster

Innehållsförteckning

1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1129).....	4
2	Bakgrund och gällande rätt	5
3	Ytterligare förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster	6
4	Konsekvensanalys.....	7
5	Författningskommentar.....	12

Sammanfattning

En skattereduktion för fysiska personer med förvärvsinkomster infördes i januari 2021. Skattereduktionen är utformad på så sätt att den som huvudregel utgörs av ett bestämt belopp per person och år, men med en infasning av skattereduktionens storlek upp till en viss inkomstnivå. En promemoria om förstärkt skattereduktion från och med den 1 januari 2022 har remitterats tidigare i år. I den föreslås också att utformningen av skattereduktionen justeras så att grundavdraget inte ska påverka reduktionens storlek.

I denna promemoria föreslås att skattereduktionen för förvärvsinkomster ska förstärkas ytterligare i förhållande till det tidigare remitterade förslaget. Förslaget innebär att skattereduktionen som huvudregel ska vara 2 820 kronor och ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1129)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 46 och 47 §§ inkomstskattelagen (1999:1129)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap.

46 §²

De som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret har rätt till skattereduktion för förvärvsinkomster om den *beskattningsbara* förvärvsinkomsten är högre än 40 000 kronor.

Sådan rätt till skattereduktion har också de som är begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1, 2 eller 3, om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige.

47 §³

Skattereduktion enligt 46 § ska uppgå till 1 500 kronor, om inte annat följer av andra stycket.

För personer som har en *beskattningsbar* förvärvsinkomst mellan 40 000 kronor och 240 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 0,75 procent av skillnaden mellan den *beskattningsbara* förvärvsinkomsten och 40 000 kronor.

De som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret har rätt till skattereduktion för förvärvsinkomster om den *fastställda* förvärvsinkomsten är högre än 65 000 kronor.

Skattereduktion enligt 46 § ska uppgå till 2 820 kronor, om inte annat följer av andra stycket.

För personer som har en *fastställd* förvärvsinkomst mellan 65 000 kronor och 265 000 kronor ska skattereduktionen uppgå till 1,41 procent av skillnaden mellan den *fastställda* förvärvsinkomsten och 65 000 kronor.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2020:1166.

³ Senaste lydelse 2020:1166.

2 Bakgrund och gällande rätt

Den 1 januari 2021 infördes en skattereduktion för fysiska personer med förvärvsinkomster, såsom inkomst av arbete, socialförsäkringsförmåner och pension (prop. 2020/21:37). Vid införandet uttalades att skattesänkningen skulle växa under de kommande åren och i budgetpropositionen för 2021 aviserades medel till en sådan förstärkning för kommande år.

I juni 2021 remitterade Finansdepartementet promemorian Förstärkt skattereduktion för förvärvsinkomster. Promemorian innehåller förslag om förstärkning av skattereduktionen från och med 2022 i enlighet med aviseringen i budgetproposition. Det lämnades också förslag om att justera utformningen av skattereduktionen så att grundavdraget inte ska påverka reduktionens storlek. Den remitterade promemorians förslag innebär att skattereduktionen som huvudregel ska vara 1 720 kronor per år och ges till personer med en fastställd förvärvsinkomst som är högre än 65 000 kronor per år.

Skattereduktionen för förvärvsinkomster ges enligt nuvarande bestämmelser till fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret om deras beskattningsbara förvärvsinkomst är minst 40 000 kronor. Skattereduktion ska som huvudregel göras med 1 500 kronor. För personer som har en beskattningsbar förvärvsinkomst mellan 40 000 kronor och 240 000 kronor görs dock en infasning på så sätt att skattereduktionen i stället uppgår till 0,75 procent av skillnaden mellan den beskattningsbara förvärvsinkomsten och 40 000 kronor. Den som är obegränsat skattskyldig under en del av beskattningsåret har rätt till skattereduktion för förvärvsinkomster med en andel som motsvarar andelen av beskattningsåret som den skattskyldige var obegränsat skattskyldig. Bestämmelser om skattereduktionen för förvärvsinkomster finns i 67 kap. 46–48 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

I 67 kap. 2 § IL anges i vilken ordning de olika skattereduktionerna ska göras. Av bestämmelsen framgår bl.a. att skattereduktion för förvärvsinkomster ska göras efter jobbskatteavdrag och skattereduktion för sjukersättning och aktivitetsersättning, men före regional skattereduktion och underskott av kapital.

3 Ytterligare förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster

Promemorians förslag: Skattereduktionen ska som huvudregel göras med 2 820 kronor. För personer som har en fastställd förvärvsinkomst mellan 65 000 kronor och 265 000 kronor ska skattereduktionen i stället uppgå till 1,41 procent av skillnaden mellan den fastställda förvärvsinkomsten och 65 000 kronor.

Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Skälen för promemorians förslag: Skattereduktionen för förvärvsinkomster är utformad på så sätt att den som huvudregel utgörs av ett bestämt belopp per person och år och att det sker en infasning av skattereduktionen för personer med lägre inkomster upp till en nivå som ungefärligen motsvarar inkomsten hos de lägsta kollektivavtalsenliga heltidslönerna. I budgetpropositionen för 2021 aviserades förstärkningar av skattereduktionen för 2022 och 2023.

Det bedöms finnas skäl att understödja den ekonomiska återhämtningen efter pandemin genom att ytterligare stärka hushållens ekonomi redan 2022. Genom att dels tillskjuta medel, dels tidigarelägga en del av den förstärkning av skattereduktionen för förvärvsinkomster som aviserats för 2023 kan skattereduktionen 2022 öka så att den som huvudregel uppgår till 2 820 kronor per person och år.

Mot bakgrund av att syftet med skattereduktionen är att stärka hushållens ekonomi är det angeläget att skattesänkningen ges på lika villkor oavsett ålder. Eftersom grundavdraget är olika stort för personer under respektive över 65 år bör utformningen av skattereduktionen justeras i samband med den förslagna förstärkningen. För att grundavdragets storlek inte ska påverka infasningen av skattereduktionen bör den beräknas utifrån fastställd förvärvsinkomst i stället för beskattningsbar förvärvsinkomst. Förslaget innebär i denna del att för personer som har en fastställd förvärvsinkomst mellan 65 000 kronor och 265 000 kronor ska skattereduktionen i stället för 2 820 kronor uppgå till 1,41 procent av skillnaden mellan den fastställda förvärvsinkomsten och 65 000 kronor. Ändringen av beloppen i spannet justeras därmed så att den fastställda förvärvsinkomsten för en person under 65 år utan sjöinkomstavgifter i stort sett motsvarar de tidigare beloppen för den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Det är angeläget att ändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Ändringar i IL bör träda i kraft vid ett årsskifte. Lagändringarna föreslås därför träda i kraft den 1 januari 2022 och tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2021.

Lagförslag

Förslaget medför att 67 kap. 46 och 47 §§ IL ändras.

4 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslaget effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna till följd av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringarna i skattereglerna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt, och för att analysera andra konsekvenser än de offentligfinansiella effekterna, kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas, där skattebaser tillåts bli påverkade av regeländringen.

Syfte och alternativa lösningar

Hushållens ekonomiska situation behöver förstärkas under det rådande ekonomiska läget. Detta föreslås ske genom att den breda skattereduktionen för förvärvsinkomster förstärks, dvs. inkomster från arbete såväl som pension och övriga socialförsäkringsförmåner. Någon skillnad på personer som är över eller under 65 år ska inte göras. Förslaget ska inte påverka skatteintäkterna för kommuner och regioner.

Ett alternativ till en förstärkning av skattereduktionen vore att höja grundavdraget. Vid en höjning av grundavdraget påverkas dock kommunernas skatteunderlag. Med beaktande av att kommunernas och regionernas skatteintäkter inte ska påverkas av förslaget bedöms det inte finnas något alternativ till att utforma förslaget som en skattereduktion. Skulle ingen förändring komma till stånd utblir de effekter som beskrivs i denna konsekvensanalys.

Offentligfinansiella effekter

Den samlade offentligfinansiella effekten av förstärkningen av skattereduktionen 2022 beräknas uppgå till 9,12 miljarder kronor årligen, varav 2,12 miljarder aviserades i budgetpropositionen för 2021. Skattereduktionen påverkar inte kommunernas skatteintäkter utan minskar statens totala skatteintäkter.

Effekter för företagen

Företagen påverkas inte av skattereduktionen i någon direkt mening. I den mån förslaget på lång sikt leder till att fler människor kommer ut på arbetsmarknaden kan förslaget innebära att det blir något enklare för företagen att rekrytera personal. Den effekten bedöms dock som marginell. Förslaget bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Effekter för enskilda och offentlig sektor

För dem som har fastställda förvärvsinkomster överstigande 65 000 kronor per år 2022 innebär förslaget att skatten sänks. För inkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor uppgår skattereduktionen till 1,41 procent av den fastställda förvärvsinkomsten som överstiger 65 000 kronor. För fastställda förvärvsinkomster från och med 265 000 kronor uppgår skattereduktionen till 2 820 kronor om året, vilket är 1 320 kronor mer än enligt gällande regler. För att få skattesänkningen krävs att det finns tillräckligt med skatt att reducera. För dem med låga inkomster, stora underskott i kapital eller som har andra skattereduktioner som innebär att det inte finns tillräckligt med skatt att reducera kommer skattereduktionen minska skatten med det utrymme som finns. Skattereduktionen kan inte leda till att skatten blir mindre än noll.

Förslaget innebär att ca 7,5 miljoner människor får sänkt skatt. Den genomsnittliga skattesänkningen för dem som berörs blir ca 1 220 kronor per år.

Utformningen av skattereduktionen innebär att marginalsikten i normalfallet minskar med 0,7 procentenheter för fastställda förvärvsinkomster mellan 65 000 och 265 000 kronor per år. För fastställda förvärvsinkomster från och med 265 000 kronor blir marginalsikten oförändrad.

Den offentliga sektorn påverkas inte av förslaget utöver att den som arbetsgivare berörs på samma sätt som företagen.

Effekter för sysselsättning

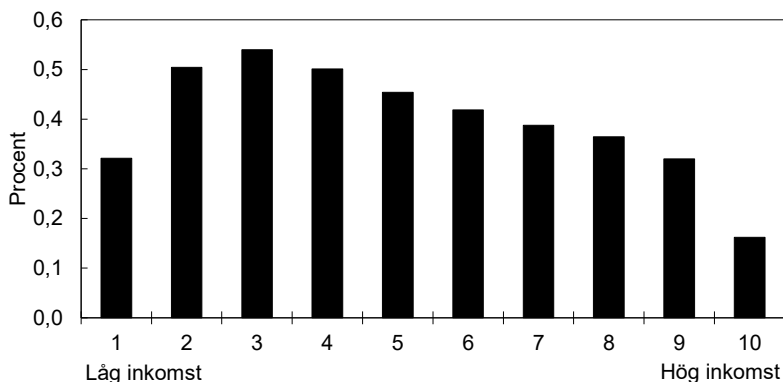
Förslaget innebär att det blir mer lönsamt att arbeta eftersom nettoinkomsten stiger till följd av förslaget. En beräkning i arbetsutbudsmodulen i FASIT (fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar) uppskattar att förslaget kan öka antalet arbetade timmar i ekonomin. Incitamenten att arbeta eller att arbeta mer ökar i infasningsintervallet medan skattesänkningen för de som redan tjänar över 265 000 kronor per år kan leda till ett minskat antal arbetade timmar i den gruppen då skattesänkningen i normalfallet inte påverkar deras marginalsatt. På lång sikt uppskattas nettoeffekten på antalet arbetade timmar som helhet i ekonomin bli svagt positiv. Beräkningarna är behäftade med stora osäkerheter.

Fördelningseffekter

Eftersom skattereduktionen stiger med inkomsten upp till en fastställd förvärvsinkomst på 265 000 kronor per år och därefter utgörs av ett fast belopp får den störst effekt på ekonomisk standard i procentuella termer för personer med medel till medellåga inkomster. Att skattereduktionen nu föreslås utgå från fastställd förvärvsinkomst i stället för beskattningsbar förvärvsinkomst innebär att förändringen jämfört med gällande regler blir relativt större för personer över 65 år. Eftersom personer över 65 år är koncentrerade till den nedre delen av fördelningen betyder det att effekten blir procentuellt större i de lägre inkomstgrupperna. Ur ett fördelningsperspektiv har förslaget störst procentuell effekt i inkomstgrupp 2 till 4. Effekten avtar sedan i procentuella termer med stigande inkomster och är

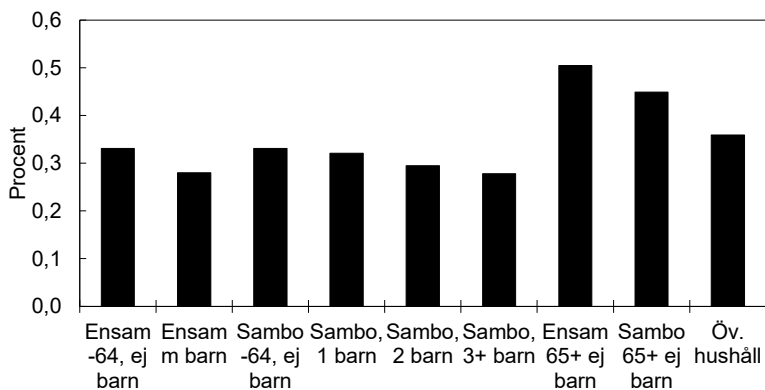
lägst i inkomstgrupp 10, se diagram 1. Totalt sett påverkar reformen den ekonomiska standarden för 9,9 miljoner människor. Då beaktas effekten för samtliga hushållsmedlemmar inklusive barnen i hushållet.

Diagram 1 Förändring av ekonomisk standard uppdelat på inkomstgrupper

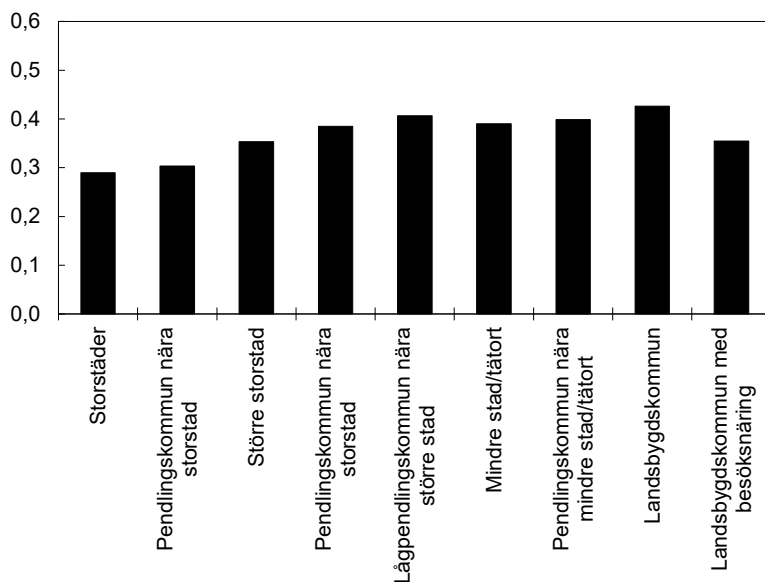
Effekten på ekonomisk standard är störst i hushåll med personer som är 65 år och äldre, vilket beror på att bytet från beskattningsbar till fastställd förvärvsinkomst slår igenom för denna grupp, se diagram 2.

Diagram 2 Förändring av ekonomisk standard uppdelat på hushållstyper

Ur ett regionalt perspektiv ger reformen störst procentuell effekt i landsbygdskommuner. I storstäder, deras pendlingskommuner och större städer är effekten mindre än genomsnittet, se diagram 3.

Diagram 3 Förändring av ekonomisk standard uppdelat på kommungrupper

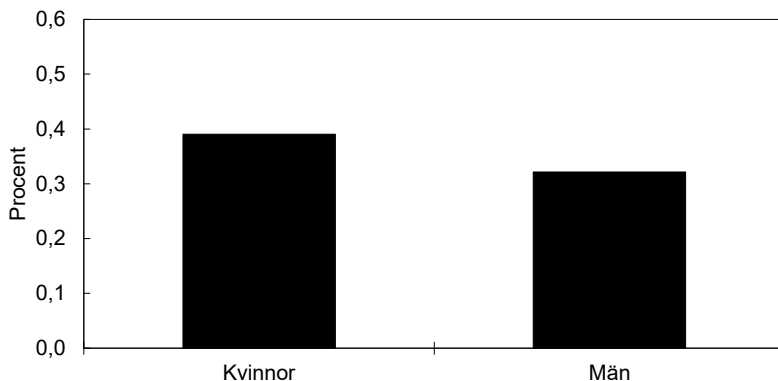

Effekter för jämställdheten

Fördelningseffekterna i avsnittet ovan beräknas på ekonomisk standard, vilket tar hänsyn till hela hushållets ekonomi. För att se hur förslaget påverkar skillnaden mellan kvinnors och mäns ekonomi används i stället individuell disponibel inkomst. Sammantaget är 50 procent av de som är direkt berörda kvinnor och 50 procent män. Bland de direkt berörda ökar individuell disponibel inkomst med i genomsnitt 1 200 kronor för kvinnor och 1 250 kronor för män.

Utslaget på samtliga individer i åldern 20 år och äldre, berörd eller icke berörd av reformen, innebär det en genomsnittlig ökning av den individuella disponibla inkomsten med omkring 1 100 kronor per år. Effekten är något mindre för kvinnor (1 070 kronor) än för män (1 120 kronor). Den genomsnittliga förändringen för kvinnors individuella disponibla inkomst uppgår till 0,39 procent medan förändringen för män är ca 0,32 procent, se Diagram 4. Reformen bidrar marginellt till att förstärka den ekonomiska jämställdheten.

Diagram 4 Förändring av individuell disponibel inkomst för de som är 20 år och äldre

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget innebär att Skatteverket bl.a. måste anpassa sitt informationsmaterial samt blanketter och it-system. Förändringarna kommer att ingå i den anpassning som årligen görs med anledning av ny eller förändrad lagstiftning. Skatteverkets eventuellt tillkommande kostnader ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms inte påverka antalet mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna och inte leda till några ökade kostnader.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, kallat EUF-fördraget, är statligt stöd i princip oförenligt med den inre marknaden. I artikel 107.1 i EUF-fördraget anges vissa kriterier som ska vara uppfyllda för att en åtgärd ska klassas som statligt stöd. Det anges bl.a. att det endast är då statliga medel används för att ge vissa företag ekonomiska fördelar på ett sätt som påverkar konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna som en åtgärd kan utgöra ett statligt stöd. För att en åtgärd ska anses utgöra statligt stöd ska den vara selektiv. Det betyder att åtgärden kommer att ge ekonomiska fördelar endast till vissa företag, t.ex. företag inom en viss bransch. Åtgärden gör ingen åtskillnad inom vilka branscher eller verksamhetsområden privatpersonen med inkomst av näringsverksamhet har sin inkomst ifrån. Effekterna av den föreslagna åtgärden bedöms därmed inte innebära att åtgärden är selektiv och åtgärden bedöms således inte utgöra ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Någon skyldighet att anmäla förslaget till kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 108.3 i EUF-fördraget finns därför inte. Förslaget bedöms även i övrigt vara förenligt med EU-rätten.

Miljöeffekter

Förslaget bedöms inte få några effekter för miljön.

5 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

67 kap.

46 §

Paragrafen reglerar vem som kan få skattereduktion för förvärvsinkomster.

Ändringen i *första stycket* innebär att skattereduktionen beräknas utifrån fastställd förvärvsinkomst i stället för beskattningsbar förvärvsinkomst.

Som en följd av ändringen justeras även beloppet. Rätten till skattereduktion är därmed inskränkt till de personer som har en fastställd förvärvsinkomst som överstiger 65 000 kronor. Hur den fastställda förvärvsinkomsten beräknas anges i 1 kap. 5 §.

Övervägandena finns i avsnitt 3.

47 §

Paragrafen reglerar storleken på skattereduktionen för förvärvsinkomster.

Ändringen i *första stycket* innebär att skattereduktionen höjs och ska göras med ett fast belopp om 2 820 kronor.

Ändringen i *andra stycket* innebär en justering av skattereduktionens infasning till följd av att beräkningen görs utifrån fastställd förvärvsinkomst i stället för beskattningsbar förvärvsinkomst. För personer med fastställd förvärvsinkomst mellan 65 000 och 265 000 kronor ska reduktionen, i stället för beloppet enligt första stycket, göras med 1,41 procent av skillnaden mellan den fastställda förvärvsinkomsten och 65 000 kronor.

Övervägandena finns i avsnitt 3.